

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 401/2010-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. októbra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. P. Ď., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T/104/2004 a jeho uznesením zo 6. marca 2006 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1Tos/19/2006 a jeho uznesením z 12. apríla 2006 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. P. Ď. o d m i e t a.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. augusta 2010 doručená sťažnosť Ing. P. Ď., Bratislava (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T/104/2004 a jeho uznesením zo 6. marca 2006 a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tos/19/2006 a jeho uznesením z 12. apríla 2006.

Sťažovateľ poukázal na to, že v trestnej veci sp. zn. 5 T/104/2004 vedenej na okresnom súde podal 11. mája 2005 námietku zaujatosti proti predsedovi senátu JUDr. J. M. z dôvodov podľa § 30 ods. 1 zákona č. 141/1961 Zb. o trestnom konaní súdnom v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), pričom toto podanie doplnil 10. augusta 2005. Okresný súd uznesením zo 6. októbra 2005 rozhodol podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku tak, že JUDr. J. M. nie je vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania. Krajský súd uznesením sp. zn. 3 Tos/148/2005 zo 7. februára 2006 toto uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súde.

O námietke zaujatosti okresný súd opakovane rozhodol uznesením sp. zn. 5 T 104/04 zo 6. marca 2006, tak že JUDr. J. M. nevyhlásil z prerokovania tejto veci, pričom rozhodol podľa § 31 ods. 2 Trestného poriadku. Krajský súd uznesením sp. zn. 1 Tos/19/2006 z 12. apríla 2006 zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 5 T 104/04 zo 6. marca 2006.

Sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza:

„Krajský súd v odôvodnení vyššie uvedeného uznesenia „pripúšťa, že námietky sťažovateľa o nesprávnom použití § 31 ods. 2 TP sú opodstatnené“. Zároveň však dodáva, že zrejme došlo k omylu predsedu senátu... V danej veci nešlo o omyl vo vyhotovení uznesenia, uznesenie bolo takto už vyhlásené a krajský súd napriek tomu zamietol moju sťažnosť a potvrdil, že sudca M. môže byť vo veci zapisovateľom.“

O námietke sťažovateľa, že sudca M. je v tejto trestnej veci zaujatý z dôvodov podľa § 30 ods. 1 TP však doposiaľ nebolo rozhodnuté, ba dokonca priložený dôkaz, nahrávka vyjadrenia sudcu M. na CD, spracovaná a poskytnutá sťažovateľovi T., nebol nikdy ani otvorený, hoci oba senáty sa „dôsledne“ zaoberali mojim podnetom a následnou sťažnosťou.“

O tom, že ani jeden z konajúcich súdov nerozhodoval o mnou dňa 11. 5. 2005 vnesenej námietke zaujatosti, svedčí aj skutočnosť, že všetky doterajšie rozhodnutia boli prijaté bez písomného vyjadrenia namietaného sudcu.

Okresný súd porušil právo sťažovateľa na prejednanie námietky zaujatosti predsedu senátu v primeranej lehote a bez zbytočných prietahov tým, že o tejto námietke do dnešného dňa nerozhodol.

Krajský súd významnou mierou prispel k porušeniu práva sťažovateľa na prejednanie námietky zaujatosti predsedu senátu okresného súdu v primeranej lehote a bez zbytočných prietahov tým, že jeho rozhodnutím vyvolal dojem, že o námietke sťažovateľa je právoplatne rozhodnuté.

Oba konajúce súdy doterajším postupom porušili práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 Ústavy SR na prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom a zákonným sudcom tým, že v doterajšom konaní nezabezpečili predloženie písomného vyjadrenia namietaného sudcu, a napriek tomu sa pokúšali rozhodovať o jeho nezaujatosti. Takýto postup je v rozpore s nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 202/02, zo 16. marca 2004.

V dôsledku popísaného postupu oboch súdov do dnešného dňa nie je rozhodnuté o sťažovateľom vnesenej námietke zaujatosti predsedu senátu Okresného súdu Bratislava 1 JUDr. J. M.“

Na základe týchto skutočností navrhuje sťažovateľ, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Okresný súd Bratislava 1 porušil právo Ing. P. Ď. podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 Ústavy SR tým, že doposiaľ nerozhodol o ním dňa 11. 5. 2005 vnesenej námietke zaujatosti predsedu senátu Okresného súdu Bratislava 1 JUDr. J. M., ako aj tým, že v doterajšom konaní nezabezpečil predloženie písomného vyjadrenia namietaného sudcu.

Okresný súd Bratislava 1 je povinný zaplatiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10000,- EUR (slovom desaťtisíc EUR) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Krajský súd v Bratislave porušil právo Ing. P. Ď. podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 Ústavy SR tým, že nezanedbateľne prispel k nerozhodnutiu o ním dňa 11. 5. 2005 vznesenej námietke zaujatosti predsedu senátu Okresného súdu Bratislava 1 JUDr. J. M. a k nezabezpečeniu predloženia písomného vyjadrenia namietaného sudcu.

Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť Ing. P. Ď. primerané finančné zadostučinenie vo výške 10000,- EUR (slovom desaťtisíc EUR) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Ing. P. Ď. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia a náhradu trov konania do 15 dni od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Právomoc ústavného súdu konať o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je subsidiárna. Zmysel a účel zásady subsidiarity vyplýva aj z toho, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy vecí nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 T/104/2004 a jeho uznesením zo 6. marca 2006, ktorým rozhodol, že podľa § 31 ods. 2 Trestného poriadku predseda senátu JUDr. J. M. nie je vylúčený z prerokovania trestnej veci sťažovateľa vedenej okresným súdom pod sp. zn. 5 T/104/2004, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity ustanovený v čl. 127 ods. 1 ústavy (premietnutý aj do § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde), z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať napadnutý postup a uznesenie okresného súdu, pretože ich preskúmal na základe sťažnosti podľa Trestného poriadku krajský súd, ktorý uznesením sp. zn. 1 Tos/19/2006 z 12. apríla 2006 sťažnosť sťažovateľa podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu a rozhodnutiu okresného súdu odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. V súvislosti s namietaným porušením čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru je z ústavného hľadiska pre ústavný súd preto podstatné a určujúce len preskúmanie postupu a uznesenia krajského súdu (obdobne napr. m. m. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05).

Z obsahu sťažnosti sťažovateľa, ktorý sa týka postupu a uznesenia krajského súdu, vyplýva, že jej podstatou je jeho nesúhlas s právnym názorom krajského súdu uvedeným v napadnutom uznesení. Sťažovateľ namieta, že krajský súd „významnou mierou prispel k porušeniu práva sťažovateľa na prejednanie námietky zaujatosti predsedu senátu okresného súdu v primeranej lehote a bez zbytočných prieťahov tým, že jeho rozhodnutím vyvolal dojem, že o námietke sťažovateľa je právoplatne rozhodnuté“, a tiež že „oba konajúce súdy doterajším postupom porušili práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 1 Ústavy SR na prejednanie veci nezávislým a nestranným súdom a zákonným sudcom tým, že v doterajšom konaní nezabezpečili predloženie písomného vyjadrenia namietaného sudcu, a napriek tomu sa pokúšali rozhodovať o jeho nezaujatosti.“. Ústavný súd sa preto sústredil na posúdenie postupu a uznesenia krajského súdu z hľadiska jeho ústavnej udržateľnosti a akceptovateľnosti podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy.

O zjavnú neopodstatnenosť návrhu môže ísť vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu alebo rozhodnutia orgánu štátu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ústavnosti (čl. 124 ústavy) vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov, a jeho

úloha sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04). Vzhľadom na to nie je ústavný súd zásadne oprávnený ani povinný preskúmať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov, ktoré pri výklade a uplatňovaní iných než ústavných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí.

Ústavnou kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí (opatrení alebo iných zásahov) všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutých rozhodnutí, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne I. ÚS 20/03, IV. ÚS 252/04).

Pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru (aj čl. 46 ods. 1 ústavy), ústavný súd sa už odvolal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru súd zaväzuje, aby odôvodnil svoje rozhodnutie. To však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno podľa záverov Európskeho súdu pre ľudské práva posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 288). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie.

Krajský súd rozhodoval na základe sťažnosti sťažovateľa podanej podľa príslušných ustanovení Trestného poriadku, v ktorej namietal, že okresný súd vo výroku napadnutého uznesenia nesprávne použil § 31 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorého sa rozhoduje

o zaujatosti zapisovateľa, pričom predmetom námietky je zaujatosť predsedu senátu. V odôvodnení uznesenia krajský súd poukázal na to, že sťažovateľ námietku zaujatosti „... odôvodnil tým, že JUDr. J. M. vyhlásil na zázname, ktorý bol zverejnený v televízii M., že môže mať aj pätnásť svedkov, aj tak mu neuverí. Okrem toho, v zápisniciach z hlavného pojednávania nie sú uvedené podstatné skutočnosti, ktoré sa na pojednávaní odohrali, sudca vytýčil hlavné pojednávanie napriek tomu, že obžaloba nespĺňala základné znaky obžaloby, v odôvodnení rozsudku uviedol dôkazy, ktoré neexistujú. Preniesol svoj nepriateľský postoj na jeho manželku a okrem toho v rozsudku prejavil účelovosť výkladu jeho tvrdení. V ďalšom namietať, že nebol poučený o všetkých svojich právach a pri ústnom odôvodňovaní rozsudku mu vyčítal, že si opakovane uplatňoval svoje ústavné práva.

Na základe vznesenej námietky obžalovaného predseda senátu napadnutým uznesením v zmysle § 31 ods. 2 Tr. por. (správne mal byť uvedený ods. 3) vyslovil svoju nezaujatosť.

...

svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že napriek vzneseným námietkam obžalovaného sa necíti byť vo veci zaujatý, obžalovaného pozná len ako účastníka konania a prišiel s ním do styku len v rámci prejednávania trestných vecí.“

Krajský súd konštatoval, že „účelom uvedeného ustanovenia v prípade sudcu je zaistiť, aby sa na rozhodovaní nepodieľal ten sudca, ktorý má k prejednávanej veci, alebo k vyššie vymedzenému okruhu osôb taký vzťah, ktorý môže objektívne vzbudiť pochybnosť o jeho spôsobilosti rozhodovať nestranne. Postup v zmysle tohto zákonného ustanovenia prichádza do úvahy len vtedy, keď je existencia vyššie uvedeného vzťahu preukázaná. Čo sa týka námietok obžalovaného na nesprávne použitie § 31 ods. 2 Tr. por., možno pripustiť, že sú opodstatnené. Tu došlo zrejme k omylu predsedu senátu. Napriek tomu nesprávne použitie tohto zákonného ustanovenia zo strany predsedu senátu nemá žiadny vplyv na spochybnenie jeho nezaujatosti v prejednávanej veci. Ostatné námietky obžalovaného, vznesené písomne po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku dňa 11. 5. 2005, budú predmetom prieskumnej povinnosti v odvolacom konaní krajského súdu a z týchto nemožno bez ďalšieho vyvodiť záver o zaujatosti predsedu senátu voči obžalovanému.“

Na základe týchto skutočností krajský súd sťažnosť sťažovateľa zamietol.

Krajský súd v odôvodnení uznesenia sp. zn. 1 Tos/19/2006 z 12. apríla 2006 poukázal na dôvody, pre ktoré okresný súd rozhodol, že predseda senátu JUDr. M. nie je vylúčený z prerokovania predmetnej trestnej veci, pričom konštatoval, že skutočnosti podľa § 30 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré by odôvodňovali vylúčenie JUDr. M. z úkonov trestného konania, preukázané neboli. Zaoberal sa námietkou sťažovateľa v jeho sťažnosti podľa Trestného poriadku a konštatoval, že zrejme omylom došlo k nesprávnej aplikácii § 31 ods. 2 Trestného poriadku, táto skutočnosť však nijako nespochybňuje nezaujatosť JUDr. M.. Uviedol, že ďalšie námietky sťažovateľa môžu byť predmetom preskúmania v odvolacom konaní a ako také nemajú vplyv na zaujatosť sudcu v prerokovanej veci. Skutočnosť, že sa sťažovateľ nestotožňuje s právnym názorom krajského súdu, nemôže viesť k záveru o porušení čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojim vlastným. Krajský súd pri vyslovení svojho právneho názoru interpretoval relevantné právne predpisy ústavne konformným spôsobom, čím je vylúčená arbitrárnosť alebo zjavná neodôvodnenosť predmetného uznesenia. O svojvôli (arbitrárnosti) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu uznesenie krajského súdu takéto nedostatky nevykazuje, a na jeho meritórne preskúmanie preto ústavný súd nie je oprávnený. Vzhľadom na uvedené nemá ústavný súd žiaden dôvod spochybňovať závery, ku ktorým krajský súd dospel. Závery krajského súdu a jeho rozhodnutie nemožno z ústavného hľadiska považovať za neudržateľné a neospravedlňiteľné.

Nad rámec tohto odôvodnenia ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) neznamena právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom (II. ÚS 4/94, mutatis mutandis I. ÚS 8/96, II. ÚS 3/97).

Pokiaľ ide o nesprávne uvedenie § 31 ods. 2 Trestného poriadku vo výroku uznesenia okresného súdu, táto skutočnosť sama osebe neznamená ústavnú neudržateľnosť a arbitrárnosť predmetného rozhodnutia a neznamená porušenie označených článkov ústavy a dohovoru. Z odôvodnenia uznesenia okresného súdu a krajského súdu je zrejmé, že obidva súdy sa s námietkou zaujatosti sťažovateľa proti predsedovi senátu JUDr. M. vyrovnali ústavne konformným spôsobom. Z odôvodnení predmetných rozhodnutí vyplýva, že okresný súd aj krajský súd hodnotili osobu predsedu senátu JUDr. M. z hľadiska kritérií podľa § 30 ods. 1 Trestného poriadku, vzhľadom na obsah námietky zaujatosti teda hodnotili vzťah JUDr. M. k prerokovanej veci a k osobe sťažovateľa. Je zrejmé, že napriek nesprávne odkazu na § 31 ods. 2 Trestného poriadku všeobecné súdy nehodnotili zaujatosť zapisovateľa. Všeobecné súdy sa náležitým spôsobom zaoberali námietkou zaujatosti sťažovateľa, hodnotili osobu, proti ktorej táto námietka smerovala, a vyhodnotili relevantné zákonné kritériá.

Neobstojí ani názor sťažovateľa, podľa ktorého uvedením nesprávneho § 31 ods. 2 Trestného poriadku vzniká stav, ako keby o jeho námietke zaujatosti nebolo vôbec rozhodnuté, čím mali vzniknúť aj neodôvodnené prietahy v prerokovaní a rozhodnutí o námietke zaujatosti. Sťažovateľ podal námietku zaujatosti 11. mája 2005, doplnil ju podaním z 10. augusta 2005. Okresný súd o námietke prvýkrát rozhodol 6. októbra 2005, krajský súd rozhodol 7. februára 2006, okresný súd rozhodol druhýkrát 6. marca 2006 a krajský súd 12. apríla 2006. Z uvedeného je zrejmé, že všeobecné súdy sa námietkou sťažovateľa zaoberali, rozhodovali o nej. Konanie a rozhodovanie o námietke zaujatosti bolo plynulé a postup všeobecných súdov nesignalizuje možnosť vysloviť, že v konaní došlo k neodôvodneným prietahom v konaní, a tým ani možnosť vysloviť porušenie čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ tiež namieta, že všeobecné súdy porušili jeho základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy tým, že o námietke zaujatosti rozhodovali bez toho, aby zabezpečili písomné vyjadrenie namietaného sudcu. Sťažovateľ uviedol, že takýto postup je v rozpore s nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 202/02 zo 16. marca 2004.

Ústavný súd v náleze sp. zn. III. ÚS 202/02 zo 16. marca 2004 uviedol, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj „*zákonom upravené relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Konanie súdu alebo iného orgánu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu alebo inú právnu ochranu (I. ÚS 26/94).*“. V predmetnej veci ústavný súd vyslovil, že „*k porušeniu sťažovateľovho práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy došlo predovšetkým tým, že senát rozhodol bez písomných vyjadrení členov senátu k námietke zaujatosti, ako aj ďalšími procesnými chybami v namietanom konaní.*“.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že ústavný súd vo veci sp. zn. III. ÚS 202/02 hodnotil prerokovanie a rozhodnutie o námietke zaujatosti účastníka konania podľa § 14 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku. Podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku je vyjadrenie namietaného sudcu potrebné, pretože od toho závisí, či predseda súdu pridelí vec inému sudcovi podľa rozvrhu práce, alebo vec s vyjadrením sudcu predloží nadriadenému súdu na rozhodnutie o námietke zaujatosti.

V prípade sťažovateľa ide o trestné konanie, preto postup pri prerokovaní a rozhodnutí o námietke zaujatosti upravuje § 30 a § 31 Trestného poriadku. Podľa § 31 ods. 3 Trestného poriadku v ostatných prípadoch o vylúčení z dôvodov uvedených v § 30 Trestného poriadku rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody dotýkajú, a to aj bez návrhu. O tom, či je vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý rozhoduje v senáte, rozhodne tento senát. Podľa § 31 ods. 4 Trestného poriadku proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 je prípustná sťažnosť, ktorá nebráni vykonaniu nariadeného úkonu trestného konania. Podľa § 31 ods. 5 Trestného poriadku o sťažnosti rozhoduje orgán bezprostredne nadriadený orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Z uvedených ustanovení Trestného poriadku je zrejmé, že mechanizmus prejednávania námietky zaujatosti smerujúcej proti sudcovi a rozhodnutia o nej nepredpokladá získanie osobitného písomného vyjadrenia sudcu, proti ktorému námietka zaujatosti smeruje. Tento postup je daný tým, že na prerokovaní námietky a rozhodnutí o nej sa v prvom stupni priamo podieľa namietaný sudca. Takto vo veci rozhodujúci senát nevyhnutne získa vyjadrenie namietaného sudcu k skutočnostiam uvedeným v námietke zaujatosti počas porady, ktorá predchádza rozhodnutiu o námietke

zaujatosti. V prípade, ak vo veci bude rozhodovať bezprostredne nadriadený orgán na základe sťažnosti podľa § 31 ods. 5 Trestného poriadku, tento orgán získa stanovisko namietaného sudcu z odôvodnenia rozhodnutia o námietke zaujatosti, ktoré preskúma. Na základe týchto skutočností ústavný súd konštatuje, že v prípade sťažovateľa bol dodržaný postup predpokladaný v § 30 a v § 31 Trestného poriadku.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi postupom a rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia porušenia označených práv po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti, v ktorej smeruje proti rozhodnutiu a postupu krajského súdu, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Ústavný súd poukazuje tiež na to, že napadnuté uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 12. apríla 2006 v súlade s § 140 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku. Sťažovateľ podal sťažnosť ústavnému súdu v auguste 2010, teda zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, preto sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu a rozhodnutiu krajského súdu bolo možné odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj ako podanú oneskorene.

Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť už pri jej predbežnom prerokovaní, ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v sťažnosti sa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2010